Bank Światowy rekomenduje powstanie Krajowej Instytucji Wiodącej

Dodano: 10 listopada, 2015

Zgodnie z zaleceniami ekspertów Banku Światowego Krajowa Instytucja Wiodąca ds. BRD powinna być niezależną jednostką administracyjną podległą bezpośrednio Premierowi. Międzynarodowe doświadczenia wskazują, że Krajowe Instytucje Wiodące najefektywniej działają na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, zapewniając ciągłość i stabilność finansową realizowanych działań.

Stan bezpieczeństwa na polskich drogach od kilku lat ulega systematycznej poprawie, mimo to Polska wciąż pozostaje w tyle od unijnej średniej. Jeśli mamy osiągnąć cele założone w obowiązującej strategii UE dotyczącej zmniejszenia liczby wypadków i osób zabitych na drodze o połowę w 2020, musimy wyraźnie przyspieszyć.

Międzynarodowe doświadczenia wskazują, że Krajowe Instytucje Wiodące najefektywniej działają na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, zapewniając ciągłość i stabilność finansową realizowanych działań. Potrzeba powołania takiej instytucji jest główną rekomendacją Banku Światowego dla Polski.

Obecnie istniejąca Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (KRBRD) składa się z szeregu podmiotów: ministrów oraz szefów agencji i urzędów publicznych, którzy działania na rzecz poprawy brd realizują jako jedno z prowadzonych przez siebie działań, w niepełnym wymiarze czasu pracy – jest to niewystarczające do podejmowania efektywnych, skoordynowanych działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w Polsce.

Sekretariat KRBRD istnieje już od kilku lat, obecnie jest to jedyna instytucja w strukturach rządowych, której pracownicy (9 osób z Dyrektorem) w pełnym wymiarze czasu pracy działają na rzecz poprawy BRD w Polsce, częściowo więc pełni on już rolę rekomendowanej Krajowej Instytucji Wiodącej – stwierdzili eksperci Banku Światowego. Jednocześnie, na tyle na ile pozwalają posiadane zasoby kadrowe i finansowe, z powodzeniem realizuje główne działania, które powinny leżeć w kompetencji tego typu instytucji: od działań o charakterze badawczo-analitycznym mających wpływ na wybór środków poprawy brd, przez szkolenia kadr, po ogólnopolskie kampanie społeczne i działania edukacyjno-informacyjne w zakresie BRD. Jak wskazuje raport BŚ, najlepsze międzynarodowe praktyki w zakresie systemu zarządzania brd opierają się m.in. na tych właśnie obszarach, a kluczem do sukcesu jest koordynacja tych działań. Powyższe jasno wskazuje więc, że podwaliny nowego systemu zostały już wdrożone i są konsekwentnie realizowane przez SKRBRD, na realizację pozostałych brakuje natomiast zarówno środków finansowych jak i zasobów ludzkich, konieczne jest więc wzmocnienie i lepsze spozycjonowanie KIW w polskim systemie rządowym.

Eksperci Banku Światowego rekomendują utworzenie nowej instytucji w drodze ewolucji, a nie rewolucji, na bazie już istniejących zasobów. Będzie to w ich opinii bardziej efektywne niż stworzenie od podstaw nowej instytucji. Zdaniem ekspertów, Krajowa Instytucja Wiodąca powinna powstać w wyniku przekształcenia w nią istniejącego Sekretariatu KRBRD. Pozwoli to wykorzystać już realizowane działania oraz kompetencje, doświadczenie i dorobek obecnej struktury. Jednocześnie na podstawie swoich międzynarodowych doświadczeń (GRSF) eksperci Banku Światowego stwierdzają, że poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym oparta na dobrowolnej współpracy instytucji rządowych prowadzących różne działania w tym zakresie jest trudna, jeśli nie niemożliwa do osiągnięcia.

Jak zostało wskazane w raporcie BŚ środki przeznaczane każdego

roku na poprawę BRD w Polsce są niewystarczające i rozproszone pomiędzy różne instytucje (KGP, MSW, MZ, GDDKiA…), dla których działania na rzecz brd stanowią tylko jeden w priorytetów, nie będąc ich podstawową działalnością. Eksperci rekomendują w związku z tym utworzenie Funduszu BRD dedykowanego finansowaniu działań zmierzających do poprawy BRD w Polsce zarówno tych z zakresu edukacji, jak i nadzoru, ratownictwa czy inżynierii. Jego budżet miałby pochodzić m.in. z wpływów z fotoradarów.

Kluczowe rekomendacje ekspertów BŚ obejmują m.in.:

Powołanie Krajowej Instytucji Wiodącej jako niezależnej jednostki w strukturach rządowych, tak by w hierarchii „raportowania" znalazła ona się wyżej niż agencje i urzędy publiczne, które ma koordynować i monitorować. Powinien to być niezależny podmiot raportujący bezpośrednio premierowi (obecnie podlega pod ministra właściwego ds. transportu tak jak i część członków KRBRD).
Zamiast tworzyć od zera całkowicie nową instytucję, zespół międzynarodowych ekspertów BŚ przeprowadzających przegląd rekomenduje utworzenie KIW w drodze ewolucji istniejącego już SKRBRD – jego pracownicy są jedynymi w polskiej administracji, którzy w pełnym wymiarze czasu pracy realizują działania na rzecz poprawy BRD; w opinii ekspertów pozwoli to skuteczniej i sprawniej wykorzystać synergię jego obecnych funkcji, zaangażowania na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego, posiadanych kwalifikacji oraz wypracowanych już relacji z pozostałymi partnerami realizującymi działania na rzecz poprawy brd w Polsce
Reforma KRBRD (zmiana kierunkowania funkcji KRBRD z organu pomocniczego Rady Ministrów na organ doradczy KIW zapewniający zaangażowanie polityczne i wsparcie bezpieczeństwa ruchu drogowego ze strony interesariuszy rządowych) oraz zmiana struktury KRBRD, tak aby składała się ona tylko z urzędników wysokiego szczebla reprezentujących główne instytucje rządowe, co umożliwi jej działanie jako ścieżki współpracy pomiędzy KIW

i głównymi partnerami rządowymi oraz pomiędzy samymi partnerami, celem efektywnej realizacji programów i strategii bezpieczeństwa ruchu drogowego.
Utworzenie odrębnego podmiotu lub komisji (tzw. grupy ds. konsultacji społecznych), całkowicie niezależnego od KRBRD i podlegającego KIW, co umożliwi stronie rządowej regularne spotykanie się z przedstawicielami grup społecznych realizujących działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
Działalność KIW powinna być finansowana z środków publicznych (poprawa brd to zadanie państwa) m.in. z wpływów z fotoradarów. Należy przekierować środki pochodzące z wpływów z fotoradarów wpływające obecnie do Krajowego Funduszu Drogowego do specjalnie utworzonego w tym celu Funduszu BRD będącego mechanizmem do finansowania działań związanych z poprawą BRD na drogach. W ramach tego Funduszu Krajowa Instytucja Wiodąca powinna kontraktować realizację działań w poszczególnych, kluczowych dla poprawy BRD obszarach. Dzięki zastosowaniu mechanizmu kontraktowania KIW będzie miała możliwość egzekwowania realizacji i rozliczania efektów zleconych do realizacji działań.
Należy utworzyć kompleksowy system informacji o bezpieczeństwie ruchu drogowego zawierającego dokładne, wyczerpujące, łatwo dostępne dane dotyczące rezultatów końcowych (ofiar śmiertelnych, rannych, wypadków, kolizji, kosztów), rezultatów pośrednich (wskaźników korzystania z pasów bezpieczeństwa, przekraczania dopuszczalnej prędkości itp.), czynników bazowych (użytkowania dróg, wyników badań dot. postaw, przekonań itp.) oraz produktów (bezpiecznego projektowania dróg i standardów w ww. zakresie, rzetelnej kontroli pojazdów, egzekwowania przepisów, działań na rzecz edukacji, promocji itp.). Centralne zarządzanie i utrzymanie systemu informacji o bezpieczeństwie ruchu drogowego przez KIW pozwoli na zagwarantować spójność zarządzania bezpieczeństwem ruchu drogowego na terenie całego kraju.

Do pobrania:

Plik 1: Road Safety Data Review_Final_ENG
Plik 2: WB_ NoteOnInternationalExamplesOfNLAs_FINAL_ENG
Plik 3: WB_NoteOnIntlExamplesOfRRSFunding_Final_ENG
Plik 4: WB_ReportOnNLAforPoland_Final_ENG
Plik 5: WB_ReportOnRdSftyFundingForPoland_ENG